

3. Broschüre: Der metrische Scheibchenrechenapparat. Den Denkgesetzen entsprechend construiert von Lukas Lavtar. Am Lager: J. V. Supan, Marburg, Tegetthofstrasse, 16. Wien 1887. Selbstverlag. Zu haben bei Ig. pl. Kleinmayer & Feod. Bamberg in Laibach. G.

Književnost.

„Vijolice“. Pesmi za mladost. Zložila Lujiza Pesjakova. V Ljubljani. Tiskal in založil J. R. Milic. 1889. 160 str.

Pod tem naslovom je izšla te dni knjiga, posvečena g. dr. Jarneju Zupancu, katera obsega nad 80 pesmij za mladino. Vsebina nastopna: I. Poklonilo; II. Obrazi iz prirode; III. Srčni glasovi; IV. Ubožec. Dramatičen prizor. — Mi moramo z veseljem pozdravljati vsak napredek na polji mladinske književnosti naše, kajti prav v tej stroki še živo pogrešamo dobrih spisov osobito v vezani besedi. Otroci radi čitajo pesmi, ki se tesno nanašajo na njihovo dušno življenje ter opisujejo prizore, kakeršne vidijo sami sleherni dan; zategadelj smo prepričani, da se bode ta knjiga hitro omilila čitajoči naši mladini. Gospá pisateljica je zbrala v lep šopek vse dišeče cvetove, kolikor jih je bilo raztresenih po gredicah „Vrtčevih“ in tudi drugod; mimo obrazov iz prirode so se ji po naših mislih najbolj po srečili obrazi iz otroškega življenja, ki nam jako zvesto rišejo mišljenje in čustvovanje z vso tisto naivnostjo in tistim ljubeznjivim humorjem, ki se pojavlja v otroških letih. — Srčni glasovi zvené resneje, po nekod celó otožno; vidi se, da resnično prihajajo iz srca, ki se veseli s preprosto deco, kadar je vesela, ali tudi toži z njo, kadar sili žalost v mlada rahločuteča srca. S kratka: „Vijolice“ so res vredne, da jih priporočamo in širimo med mladino, ki se bode izvestno radovala lepi vsebini, ali tudi nevedoma sprejemala obile nauke, ki se skrivajo v prozorni pripovedni obliki. Gotovo, prav je, da se gospá pisateljica skrbno izogiblje onemu praznemu in tudi neplodnemu moralizovanju, kakeršnega mrgulé nekatere mladinske knjige, in zato vemo, da ne bodo „Vijolice“ dolgočasile nikogar, ni mladine ni odraslih ljudij!

O vnianji obliki nimamo omeniti dosti. Gospá Pesjakova piše lep in otroškemu duhu primeren preprost jezik; samo nekatere malenkosti nam ne ugajajo. Pisateljica prerada končuje stihe z II. deležniki sedanjega časa; epitheta nahajamo prepogosto na mestih, kjer bi jih pogrešali brez škode; naglas je po nekod prisiljen, tako tudi naravni besedni red (n. pr. „Nesrečen sem kot veter, brezbarvno ki divja“ — „Pozimske iz ječe hite koperneče“). Drugih malenkostij ne omenjamo. —

Pristavljamo še, da je knjiga ukusno natisnena in bogato okrašena, cena pa primeroma nizka. „Vijolice“ stanejo elegantno vezane z zlato obrezo 1 glđ. 60 kr., broširane 1 glđ. 10 kr. Dobivajo se v J. R. Milicevi tiskarni v Ljubljani in v vsaki knjigarni. A. F.

Dopisi.

Iz Sodrašice pri Ribnici na Dolenjskem dné 25. maja t. l. † Gospod Lovro Arko. (Izv. dop.). Iz med onih naših tovarišev, kateri so iz tako zvane «stare šole» izišli, kateri so v teku pretečenih štiridesetih letih na šolskem polji delovali — v času tako velikega prestvarjenja človeške družbe in razvijanja raznovrstnih stanov — v katerem času je tudi «ljudska sola» iz popred nezatnega kálu prospela in v mogočen faktor človeške družbe povzdignila se — bil je tudi gospod Lovro Arko tukajšnji umirovljeni nadučitelj in posestnik, koji je pretečeni četrtek o 1/2 2. uri popoldne — za plučnico — v 68. letu svoje dōbe mirno v Gospodu zaspal. Pogreb, kateri je bil danes, kazal je najočividneje, kako spoštovanje je ranjki užival v svoji nekdanji šolski občini in v vsem okraji. Iz vse fare prihiteli so stari in mladi k pogrebu, izkazat svojemu nekdanjemu učitelju in vzgojitelju zadnjo čast; prišli so iz bližnje okolice — iz Ribnice, Dolenjevasi, Velikih Lašč, Sv. Gregorja in Laškega Potoka — njegovi tovariši in tovarišice; pogreba udeležila se je vsa šolska mladina z učiteljstvom in krajni šolski svēt. Sprevod vodil je prečastiti gospod Martin Skubic, častni kanonik, dekan Ribniški in ud c. kr. okrajnega šolskega svēta Kočevskega, z asistenco štirih gospodov duhovnikov. Učitelji zapeli so pokojniku pred hišo «Blagor mu» — potem bil je «Requiem» v tukajšnji farni cerkvi, ob jednem brala se je pri stranskem oltarji še